

โครงการคุณธรรมห้องเรียน

เรื่อง เข้าแถวดี...มีความพร้อม

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2

ปีการศึกษา 2565

โรงเรียนหนองแขวงวิทยา
อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

คำนำ

จากการสำรวจพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 พบว่า นักเรียนส่วนมากมีปัญหาเรื่องการมาโรงเรียนสายและเข้าแถวหน้าเสาธงไม่สม่ำเสมอ ซึ่งมีหลายสาเหตุ เช่น นักเรียนขาดความสนใจในการมาโรงเรียนเช้า นักเรียนตื่นสาย นักเรียนติดเกม จึงส่งผลต่อการมาเข้าแถวหน้าเสาธงช้า การไม่เข้าเรียน

โครงการเรื่อง “เข้าแถวดี.....มีความพร้อม” นี้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอวิธีการที่จะทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงการมาเข้าแถวหน้าเสาธง สร้างวินัยในตนเอง คือ การนำหลักธรรมคำสอนมาใช้เกี่ยวกับอิทธิบาท4 การสร้างวินัยในตนเองและการสร้างนวัตกรรมขึ้นมาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาดังกล่าว

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณครูที่ปรึกษา และคณะครูทุกท่านที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำโครงการ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ที่อ่านโครงการนี้จะได้รับความรู้ และเป็นแนวทางสำหรับการทำโครงการคุณธรรมต่อไป หากโครงการเล่มนี้มีสิ่งใดผิดพลาดประการใด ก็ขออภัยมา ณ โอกาสนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2

สารบัญ

หน้า

คำนำ	
สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์	1
ปัญหา	1
สาเหตุของปัญหา	1
วิธีแก้ไขปัญหา	1
กลุ่มเป้าหมาย	2
ระยะเวลา/สถานที่ดำเนินงาน	2
ขอบเขตการดำเนินงาน	2
หลักธรรมที่เกี่ยวข้อง/พระราชดำรัส	2
ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์	3
วิธีวัดและประเมินผล	3
เครื่องมือการวัดผล	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความมีวินัย	4
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัย	5
ความหมายของความมีวินัย	5
ประเภทของวินัย	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง	6
ความหมายของวินัยในตนเอง	6
ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง	7
การพัฒนาให้เกิดวินัยในตนเอง	7-9
งานวิจัยเกี่ยวกับวินัยในตนเอง	9-10
ประโยชน์ของการเข้าแถวหน้าเสาธง	11
หลักธรรมที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	15
ความหมายของกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	15-16

สารบัญ

	หน้า
รูปแบบกลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน	16
ประโยชน์ของกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	16
งานวิจัยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน	17
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	
ขั้นตอนในการดำเนินงาน	18
ตัวชี้วัด	18
วิธีการวัดและประเมินผล	18
ช่วงระยะเวลาการประเมิน	18
โมเดลการทำงาน	19
แบบบันทึกการเข้าแถวหน้าเสาธง	20
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	
ผลการศึกษา	21-27
บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน	
สรุปผลการดำเนินงาน	28
ข้อเสนอแนะ	28
บรรณานุกรม	29
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

จากการสำรวจพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 พบว่า นักเรียนส่วนมากมีปัญหาเรื่องการมาโรงเรียนสายและเข้าแถวหน้าเสาธงไม่ทันตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายสาเหตุ เช่น นักเรียนขาดความใส่ใจในการมาโรงเรียนเช้า นักเรียนตื่นสาย เป็นต้น ทำให้นักเรียนไม่ได้ร่วมกิจกรรมที่แสดงถึงความรักชาติ ศาสตร์ ษัตริย์ ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารสำคัญต่าง ๆ จากการประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม และไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน

ดังนั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ได้มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นและมีความสนใจ ที่จะเห็นเพื่อน ๆ ในห้องเรียนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง จึงได้จัดทำโครงการคุณธรรม เรื่อง เข้าแถวดี.....มีความพร้อม ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. ด้านความรู้ (Knowledge) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม ความมีวินัยในตนเอง
2. ด้านกระบวนการปฏิบัติ (Process) เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาการมาโรงเรียนสายและเข้าแถวหน้าเสาธงไม่ทันตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด
3. ด้านเจตคติ (Attitude) เพื่อปลูกฝังคุณธรรมความมีวินัยในตนเองให้กับนักเรียนชั้น ม.5/2

ปัญหา

นักเรียนมาโรงเรียนสายและมาเข้าแถวหน้าเสาธงไม่ทันตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด

สาเหตุของปัญหา :

1. นักเรียนขาดความใส่ใจในการมาโรงเรียนเช้า
2. นักเรียนตื่นสาย

วิธีแก้ไขปัญหา :

1. สมาชิกระดมความคิดวางแผนร่วมกันและพิจารณาในการวางแผนเป้าหมาย เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน
2. กลุ่มสมาชิกสำรวจและเก็บข้อมูลนักเรียนที่มาสายและสาเหตุที่นักเรียนมาสาย พร้อมสรุป
3. สร้างเจตคติที่ดีในการมาเรียนเช้าและการเข้าแถวหน้าเสาธง
4. เสริมแรงด้วยการชมเชยและการให้ของรางวัล
5. ทำแบบสำรวจนักเรียนและสรุป

กลุ่มเป้าหมาย

- **เชิงปริมาณ** : นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนหนองแขงวิทยา จำนวน 18 คน
- **เชิงคุณภาพ** : นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนหนองแขงวิทยา มีวินัยในการมาเข้าแถวหน้าเสาธง
- **เป้าหมาย** : ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 นักเรียนร้อยละ 100 มาเข้าแถวทันเวลามีวินัยในการมาเข้าแถวหน้าเสาธง

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดปีการศึกษา
2. สถานที่ในการดำเนินโครงการ สนามฟุตบอล

ขอบเขตการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการนี้ กำหนดขอบเขตเฉพาะ ด้านวินัยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนหนองแขงวิทยา อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 18 คน

หลักธรรมที่เกี่ยวข้อง

- **หลักธรรม: อิทธิบาท 4** (ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา)

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความมีวินัย

“ระเบียบในการทำงานนี้จำเป็นต้องมี คือ มีวินัยนั่นเอง ถ้าไม่มีวินัยทำอะไรก็จะเปะปะไปหมด แม้ในห้องเรียนจะไม่ได้สอนว่า วิชานี้ต้องมีวินัย แต่ทุกวิชาต้องมีวินัย แม้จะไปสังสรรค์กัน ไปเล่นกีฬา กัน ไปพัฒนาชนบทก็ตาม ต้องมีวินัยทั้งนั้น ถ้าไม่มีวินัยงานนั้นมีหวังล้มเหลวหรือยิ่งกว่านั้นงานนั้นอาจจะมียังทำลายส่วนรวมก็ได้ ถ้าไม่มีวินัยขาดความรู้หน่อยอาจจะยังดี ดีกว่าขาดวินัย แต่ถ้ามีทั้งความรู้และวินัยก็ยิ่งดี”

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่นักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ สโมสรอาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่ 20 ธันวาคม 2522

“การดำรงชีวิตที่ดี จะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลาการปรับปรุงตัวจะต้องมีความเพียรและความอดทนเป็นที่ตั้ง ถ้าคนเราไม่หมั่นเพียร ไม่มีความอดทน ก็อาจจะท้อใจไปโดยง่าย เมื่อท้อใจไปแล้ว ไม่มีทางที่จะมีชีวิตเจริญรุ่งเรืองแน่ ๆ ”

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่ครูและนักเรียน โรงเรียนจิตรลดา

วันที่ 27 มีนาคม 2523

“การมีวินัย มีความสามัคคี และรู้จักหน้าที่ ถือกันว่าเป็นคุณสมบัติสำคัญประจำตัวของคนทุกคน แต่ในการสร้างเสริมคุณสมบัติ 3 ข้อนี้ จะต้องไม่ลืมว่า วินัย สามัคคี และหน้าที่นั้น เป็นได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งย่อมให้คุณหรือให้โทษได้มากเท่าๆ กัน ทั้ง 2 ทาง เพราะฉะนั้น เมื่อจะอบรม จำเป็นต้องพิจารณาให้ถ่องแท้แน่ชัดก่อนว่า เป็นวินัยสามัคคีและหน้าที่ที่ดีคือ ปราศจากโทษ เป็นประโยชน์ เป็นธรรม”

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

วันที่ 12 กรกฎาคม 2526

ความเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์

- เชื่อมโยงกับคุณธรรมเป้าหมาย : ความมีวินัยในตนเอง
- พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก : นักเรียนมาเข้าแถวหน้าเสาธงได้ทันตามเวลาที่กำหนดเพิ่มขึ้น

วิธีการวัดและประเมินผล

1. วิธีการวัดผล

- สังเกตและบันทึกการเข้าแถวหน้าเสาธง

2. เครื่องมือการวัดผล

- แบบบันทึกการเข้าแถวหน้าเสาธง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีวินัยในตนเอง
2. นักเรียนเกิดความตระหนักในการมาเข้าแถวหน้าเสาธง
3. นักเรียนมาเข้าแถวหน้าเสาธงทันตามเวลาที่กำหนดมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานโครงการคุณธรรมเรื่อง เข้าแถวดี.....มีความพร้อม ในครั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้
ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงการในครั้งนี้ ตามประเด็นสำคัญใน
การดำเนินโครงการ ดังนี้

1. พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความมีวินัย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัย
 - 2.1 ความหมายของความมีวินัย
 - 2.2 ประเภทของวินัย
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง
 - 3.1 ความหมายของวินัยในตนเอง
 - 3.2 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง
 - 3.3 การพัฒนาให้เกิดวินัยในตนเอง
4. งานวิจัยเกี่ยวกับวินัยในตนเอง
5. ประโยชน์ของการเข้าแถวหน้าเสาธง
6. หลักธรรมที่เกี่ยวข้อง
7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
 - 7.1 ความหมายของกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
 - 7.2 รูปแบบกลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน
 - 7.3 ประโยชน์ของกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
8. งานวิจัยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

1. พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความมีวินัย

“ระเบียบในการทำงานนี้จำเป็นต้องมี คือ มีวินัยนั่นเอง ถ้าไม่มีวินัยทำอะไรก็จะเปะปะไปหมด แม้ในห้องเรียน
จะไม่ได้สอนว่า วิชานี้ต้องมีวินัย แต่ทุกวิชาต้องมีวินัย แม้จะไปสังสรรค์กัน ไปเล่นกีฬา กัน ไปพัฒนาชนบทก็
ตาม ต้องมีวินัยทั้งนั้น ถ้าไม่มีวินัยงานนั้นมีหวังล้มเหลวหรือยิ่งกว่านั้นงานนั้นอาจจะมีหวังทำลายส่วนรวมก็ได้
ถ้าไม่มีวินัยขาดความรู้หน่อยอาจจะยังดี ดีกว่าขาดวินัย แต่ถ้ามีทั้งความรู้และวินัยก็ยิ่งดี”

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่นักศึกษาปัจจุบันของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ สโมสรอาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่ 20 ธันวาคม 2522

“การดำรงชีวิตที่ดี จะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลาการปรับปรุงตัวจะต้องมีความเพียรและความอดทนเป็นที่ตั้ง ถ้าคนเราไม่หมั่นเพียร ไม่มีความอดทน ก็อาจจะท้อใจไปโดยง่าย เมื่อท้อใจไปแล้ว ไม่มีทางที่จะมีชีวิตเจริญรุ่งเรืองแน่ ๆ ”

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่ครูและนักเรียน โรงเรียนจิตรลดา

วันที่ 27 มีนาคม 2523

“การมีวินัย มีความสามัคคี และรู้จักหน้าที่ ถือกันว่าเป็นคุณสมบัติสำคัญประจำตัวของคนทุกคน แต่ในการสร้างเสริมคุณสมบัติ 3 ข้อนี้ จะต้องไม่ลืมว่า วินัย สามัคคี และหน้าที่นั้น เป็นได้ทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งย่อมให้คุณหรือให้โทษได้มากเท่าๆ กัน ทั้ง 2 ทาง เพราะฉะนั้น เมื่อจะอบรม จำเป็นต้องพิจารณาให้ถ่องแท้แน่ชัดก่อนว่า เป็นวินัยสามัคคีและหน้าที่ที่ดีคือ ปราศจากโทษ เป็นประโยชน์ เป็นธรรม”

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

วันที่ 12 กรกฎาคม 2526

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัย

2.1 ความหมายของความมีวินัย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ให้ความหมายของ วินัย ว่าหมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ

จรัญ ศรีบัวนา (2550: 6; อ้างอิงจาก เบญญาภา หลวงราช. 2560: 33) สรุปความหมายของความมีวินัยว่า หมายถึง ระดับการควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับ ข้อตกลงตามการรับรู้ของนักเรียน

วงจันทร์ ชิวธาตาวีรุฬห์ (2550: 14; อ้างอิงจาก เบญญาภา หลวงราช. 2560: 33) สรุปความหมายของความมีวินัยว่า หมายถึง การควบคุมความประพฤติของคนในองค์กรให้ปฏิบัติตามและเป็นไปตามแบบแผนที่พึงประสงค์หากฝ่าฝืนต้องได้รับโทษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 6 อ้างอิงจาก เบญญาภา หลวงราช. 2560: 33) ให้ความหมายของความมีวินัยว่า หมายถึง ผู้ปฏิบัติตนในขอบเขตของกฎ ระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร สังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดี ปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยต่อตนเองและสังคม

วินัย คือ ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ใจ ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงามเป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน อยู่ร่วมกันด้วยความสุข วินัยช่วยให้สังคมห่างไกลจาก

ความชั่วทั้งหลาย วินัยใช้ควบคุมคนให้ใช้ความรู้ความสามารถไปในทางที่ถูกที่ควร วินัยทางโลก คือระเบียบ สำหรับควบคุมคนแต่ละแห่งเป็นข้อตกลงร่วมกันที่จะให้ทำหรือไม่ให้ทำ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วินัย หมายถึง ผู้ปฏิบัติตนในขอบเขตของกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ใจ ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงามเป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน

2.2 ประเภทของวินัย

สุชา และสุรางค์ จันทรเอม (2518 : 154) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 2 ประเภท

1. วินัยในตนเอง คือ กระบวนการหรือการควบคุมพฤติกรรมของตนเองโดยตนเป็นผู้แนะนำตนเอง ให้ปฏิบัติตามแนวทางที่เลือกไว้

2. วินัยในหมู่คณะ คือ การใช้ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นเครื่องมือในการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การจัดสถานที่ซึ่งมุ่งให้มีการปฏิบัติงาน โดยมุ่งถึงความสำเร็จอันดีในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเอง

3.1 ความหมายของวินัยในตนเอง

วินัยในตนเอง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2538 : 59; อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2555: 4) คือ ความสามารถของบุคคลในการที่จะให้รางวัลตนเองเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความชั่ว ซึ่งเป็นความสามารถในการควบคุมตนเองหรือ ความสามารถในการที่จะยับยั้งเป็นตัวของตัวเอง

วินัยในตนเอง (กรมวิชาการ. 2542 : 155-156; อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2555: 4) หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกัน เพื่อให้อยู่ร่วมกัน มีความสุข ความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกอบรมให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง

วินัยในตนเอง (ปรีชา ธรรมมา. 2546 : 59; อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2555: 4) หมายถึง การควบคุม พฤติกรรมของบุคคลด้วยความสามารถของตนเองได้เป็นผลสำเร็จ ตามเป้าหมายอันเป็นที่ยอมรับ โดยตรง หรือระงับยับยั้งการกระทำอันไม่เหมาะสมและนำไปสู่การกระทำอันเหมาะสมยิ่งขึ้น

วินัยในตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2546 : 6; อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2555: 4) ให้ความหมายไว้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรม ที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น การควบคุมพฤติกรรมของบุคคลด้วยความสามารถของตนเองโดยอาศัยการฝึกอบรมให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกัน เพื่อให้อยู่ร่วมกัน มีความสุข ความสำเร็จ สามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

3.2 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง

นักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของวินัยในตนเอง พฤติกรรม ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์จัดเข้าในตารางได้ดังนี้ (กัลยา สุวรรณรอด, 2537 ; ดวงเดือน พันธมนาวิน ,2538 ; ฉันทนา ภาคบังกชและคนอื่น ๆ, 2539 ; ญัฐพร สตาภรณ์, 2540 ; สุรพงษ์ ชูเดช, 2542 ; กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542 ; Baruch, 1949 ; Wiggins ; et al, 1971 ;Ausubel, 1972 อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2555: 4-5)

ลักษณะ \ นักวิชาการ	กัลยา	ดวงเดือน	ฉันทนาและคนอื่น ๆ	ญัฐพร	สุรพงษ์	กุลยา	Baruch	Wiggins ; et al	Ausubel	รวม
1. มีความรับผิดชอบ	/	/	/	/	/	/	/	/		8
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	/	/	/	/	/	/	/		/	8
3. ความอดทน	/			/	/	/	/		/	6
4. ซื่อสัตย์	/				/	/				3
5. ตรงต่อเวลา	/									1
6. ความเป็นผู้นำ	/		/	/		/				4
7. มีความสามารถควบคุมอารมณ์		/	/						/	3
8. มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม		/	/	/		/			/	5
9. มีความสามารถในการชะลอความต้องการ		/								1
10. สามารถคาดหวังผลกระทบที่จะเกิดขึ้นภายหลัง		/								1
11. มีการตั้งเป้าหมายเพื่ออนาคต		/								1
12. มีความตั้งใจจริง			/	/						2
13. มีเหตุผล			/					/		2
14. ความเป็นระเบียบวินัย							/			1
15. มีความวิตกกังวลน้อย								/		1
16. พึ่งตนเอง									/	1

3.3 การพัฒนาให้เกิดวินัยในตนเอง

ในการพัฒนาให้เกิดวินัยในตนเองต้องอาศัยสถาบันต่าง ๆ ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน ๆ โรงเรียน ศาสนาสถาบันอาชีพต่าง ๆ สถาบันการเมือง เป็นต้น สถาบันครอบครัวประกอบด้วยบิดามารดา พี่น้อง ญาติ สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดและเป็นแหล่งแรกที่ทำหน้าที่ปลูกฝังและหล่อหลอมตลอดจนถ่ายทอดลักษณะอันทรงคุณธรรมและจริยธรรม และระเบียบวินัยแก่สมาชิกในครอบครัว ซึ่งต้องเริ่มตั้งแต่วัยทารก การพัฒनावินัยในตนเองกระทำทางตรงด้วยการอบรมสั่งสอนและโดยทางอ้อมซึ่งอาศัยการสังเกต

ลักษณะและการกระทำต่าง ๆ ซึ่งดวงเดือน พันธุนาวิน (2527 : 63-65) ได้เสนอแนะวิธีการปลูกฝังวินัยในตนเองให้แก่เด็กดังนี้ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยครอบครัวและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ในการให้การศึกษาควรให้การอบรมเลี้ยงดูที่ดีที่สุด คือ การให้ความรักและความเข้าใจเป็นเครื่องสนับสนุน อีกทั้งมีการใช้เหตุผล การลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย รวมทั้งการควบคุมอย่างพอเหมาะ ไม่บังคับมากเกินไป นั่นคือควรใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย

2. การฝึกอบรมเพิ่มเติมโดยการถ่ายทอดวินัยในตนเองให้แก่เด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม คือ การให้ความรู้ คำแนะนำ การลงโทษ การให้รางวัลในพฤติกรรมต่าง ๆ อีกทั้งผู้ใหญ่จะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับการเลียนแบบของเด็ก

มูสเซน และคนอื่น ๆ (Mussen and others . 1969 : 513-514) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวินัยในตนเองไว้ว่า ถ้าต้องการให้การพัฒนาวินัยในตนเองได้ผลตามต้องการบิดามารดาควรจะใช้วิธีวางเป้าหมายระยะยาว โดยมุ่งให้เด็กยอมรับค่านิยมต่าง ๆ เข้าเป็นส่วนหนึ่งในจิตใจของเด็ก ด้วยการให้เหตุผลให้ความรักแก่เด็ก เนื่องจากการพัฒนาวินัยในตนเองเป็นการฝึกให้เด็กแสดงพฤติกรรมในทางที่ดี ถ้าบิดามารดาไม่ควบคุมเลยเด็กก็จะไม่สามารถที่จะเรียนรู้ค่านิยมมาตรฐานของสังคมและพฤติกรรมในทางที่ดีได้ แต่ถ้าบิดามารดาควบคุมมากเกินไปก็จะมีผลทำให้เด็กขาดความเชื่อมั่น ขาดความสามารถในการปกครองตนเองและไม่เชื่อถือตนเอง แต่ก็ยังมีโอกาสจะรับค่านิยมและคุณธรรมจากบิดามารดามากกว่าเด็กที่บิดามารดาตามใจ บิดามารดาจึงควรใช้เหตุผลและควบคุมพฤติกรรมเด็กอย่างพอดี และเพื่อน ๆ ของเด็กเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดค่านิยมทางจริยธรรม ด้านต่าง ๆ เช่นกัน โดยเฉพาะวัยรุ่นเวลาจะทำอะไรก็มักจะคล้อยตามเพื่อน ๆ การเรียนรู้พฤติกรรมทางจริยธรรมของเด็กมีไม่มาจากการรับจากเพื่อนแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ยังได้มาจากการได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน การเข้าใจกันและกันในระหว่างเด็กวัยเดียวกันเองด้วย ซึ่งเพื่อน ๆ ดังกล่าวนี้นี้หมายถึงเพื่อนในโรงเรียนและเพื่อนนอกโรงเรียนด้วย โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญมากในการพัฒนาวินัยในตนเองของบุคคลในทุกวัย ทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ผู้มีบทบาทสำคัญคือครูและผู้บริหาร ที่ทำการอบรมสั่งสอนทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การจัดกิจกรรมประสบการณ์ต่าง ๆ การเป็นแบบอย่างที่ดี รวมถึงการบริหารจัดการให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดีมีบุคคลจำนวนมากที่มีวินัยในตนเอง เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากโรงเรียน สถานศึกษาด้านศาสนานับว่าเป็นสถาบันหลักในการพัฒนาวินัยในตนเอง เป็นหน้าที่โดยตรงของศาสนาในการอบรมพัฒนาคนให้มีวินัยในตนเอง พระหรือนักบวชเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังวินัยในตนเองให้กับเด็กเล็กถึงวัยผู้ใหญ่ จริยวัตรและพฤติกรรมของพระและนักบวชในศาสนาต่าง ๆ เป็นแบบอย่างที่ดี แต่ก็มีปัญหาเนื่องจากคนที่เข้าวัดเข้าโบสถ์ฟังเทศน์ มักเป็นผู้ใหญ่ คนสูงวัย ซึ่งเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนในศาสนา มีความศรัทธา สัมผัสคุณงามความดีเป็นประจักษ์อยู่แล้ว ส่วนเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาขาดวินัยมักทำความผิดก็ไม่เข้าวัด สื่อมวลชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือ ฯลฯ หรือสื่อ

อิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ คอมพิวเตอร์ นับว่ามีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาวินัยในตนเอง โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่บุคคลสามารถศึกษาค้นคว้า ติดต่อสื่อสารได้อย่างกว้างขวาง มีสื่อ Online มี Social Network เช่น Face book, Twitter ฯลฯ ง่ายต่อการติดต่อสื่อสารด้วยความรวดเร็วแทบไม่มีขีดจำกัด สถาบันทางการเมืองก็มีส่วนสำคัญในการสร้างวินัยในตนเอง โดยพรรคการเมืองและนักการเมืองที่มีอุดมการณ์เป็นแบบอย่างที่ดี การวางระเบียบประเพณีของสังคม ผ่านกฎหมาย กฏหมายต่าง ๆ เป็นต้น

4. งานวิจัยเกี่ยวกับวินัยในตนเอง

มีการวิจัยเกี่ยวกับวินัยในตนเองหลายลักษณะ ได้แก่ การวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือวัดความมีวินัยในตนเอง การศึกษาบทบาทของครูหรือผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ผลการใช้สื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง การเปรียบเทียบวินัยในตนเองระหว่างกลุ่มต่าง ๆ การศึกษาความมีวินัยในตนเอง สภาพหรือพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา การพัฒนาโมเดลและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องดังรายละเอียดของการวิจัยแต่ละลักษณะ (บุญชม ศรีสะอาด. 2555: 6-7) ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือวัดความมีวินัยในตนเอง การวิจัยลักษณะนี้ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือวัดความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเรียกว่าแบบทดสอบ เช่น การสร้างแบบทดสอบวัดความมีวินัยในตนเองชนิดสถานการณ์ที่เป็นภาพการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (สุนันทา ประเสริฐศรี. 2540) หรือเรียกว่าแบบวัด เช่น การสร้างแบบวัดความมีวินัยในตนเองของข้าราชการตำรวจจังหวัดปัตตานี (เกษกร จีรัง. 2545) เป็นต้น จากการที่บางคนจัดว่าวินัยในตนเองเป็นด้านหนึ่งของบุคลิกภาพจึงใช้คำว่า บุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ตัวอย่างได้แก่ การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเองระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร (ดวงใจ เนตรโรจน์. 2527) และบางคนจัดว่าวินัยในตนเอง เป็นจริยธรรม จึงใช้คำว่าจริยธรรมความมีวินัยในตนเอง ตัวอย่างได้แก่ การสร้างแบบวัดจริยธรรมความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม (ชนาภรณ์เพาพาน. 2545)

2. การศึกษาบทบาทของครูหรือผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนการวิจัยลักษณะนี้ผู้วิจัยศึกษาว่าครูหรือผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนเช่นไรบ้าง ดังเช่น งานวิจัยของยุพา แสงวงศ์คำ (2548) ที่ศึกษาบทบาทของครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนอัสสัมชัญลำปางและยังมีการวิจัยของอีกหลายคน เช่น สุทธิพงษ์ เพชรดี(2538) สิทธิธ คำวรรณ (2541) ไพฑูรย์ พากเพียร (2544) และทองจันทร์ สังขเสนากุล (2550) เป็นต้น

3. ผลการใช้สื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง การวิจัยลักษณะนี้ ผู้วิจัยทำการทดลองใช้สื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ พัฒนาความมีวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมักเป็นนักเรียน สื่อหรือกิจกรรมที่ใช้ ได้แก่ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน. 2547, กรรณิการ์ พงศ์เลิศวุฒิ. 2547, เสาวลักษณ์ เอี่ยมพิพัฒน์. 2549 , รักชนก สิทธิประภา. 2550) กิจกรรมแนะแนวหรือชุดกิจกรรมแนะแนว (ภานิต ภูโตนนา ; ศิตรา วัฒนา ; บานเย็น ศิริ ; ฉัตรกานต์ พิทอง. 2548, วรณพวงษ์สิน. 2550,

อุมาพร สงสุวรรณ. 2551) กิจกรรมโฮมรูม (พรทิพย์ แก้วบุญเรือง. 2534) การฝึกทักษะชีวิต (อัญชลี สว่างจิตร. 2546) การใช้กระบวนการเรียนรู้ (สุพิน ดิษฐสกุล. 2549) การใช้กลุ่มสัมพันธ์ (ศศิธร ดีเหมาะ. 2539) การใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ (อัมพร ถกลประจักษ์. 2543) การใช้ชุดการเรียนรู้ (วัลลิมา สงสุวรรณ. 2541) ตัวอย่างชิ้นงานวิจัยได้แก่ ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตรลดา (อุมาพร สงสุวรรณ. 2551)

4. การเปรียบเทียบวินัยในตนเองระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้รับการจัดกระทำที่ต่างกัน การวิจัยลักษณะนี้ผู้วิจัยทำการพัฒนากลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีที่แตกต่างกัน (ใช้การจัดกระทำที่แตกต่างกัน) แล้ววัดวินัยในตนเองของกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้น โดยมีทั้งที่ศึกษาเฉพาะตัวแปรวินัยในตนเองเพียงตัวแปรเดียว เช่น การศึกษาของมยุรีเผ่าพงษ์ (2544) ที่เปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีสอนแบบสถานการณ์จำลองกับวิธีการสอนแบบบทบาทสมมติของภุชสุภา คำประภา (2546) ที่เปรียบเทียบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการเลี้ยงดู 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบปล่อยปละละเลยและแบบเข้มงวดกวดขันและที่ศึกษาตัวแปรความมีวินัยในตนเองร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งตัวแปรอื่น ๆ ที่นิยมศึกษามากคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่าง ๆ ตัวแปรที่มีผู้ศึกษาร่วมได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน (พระไพศาล บัวใหญ่รักษา. 2549) การวิเคราะห์ (พระวิญญู เกาถาวงษ์. 2553) ตัวอย่างของงานวิจัยลักษณะนี้ได้แก่ การศึกษาของวรรณิ กรวยสวัสดิ์ (2537) ที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนด้วยกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามปกติและพุทธิตา ดอนฟุ้งไพร (2550) ที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนแบบร่วมมือและการเรียนแบบปกติ

5. การศึกษาความมีวินัยในตนเอง สภาพหรือพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน นักศึกษาการวิจัยในลักษณะนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่ามีสภาพหรือพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนหรือนักศึกษาเช่นไรบ้าง ดังตัวอย่างงานวิจัยของธนิธ แท่งทองคำ (2538) ปัญญา สุขารมย์ (2538) อำนาจ จันทรมหา (2542) สกิดาพร คำสด (2546) รัตนารณ สมบัติตรา (2552) เป็นต้น ตัวอย่างงานวิจัย ได้แก่ การศึกษาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนอักษรบริหารธุรกิจจังหวัดระยอง (รัตนารณ สมบัติตรา. 2552)

6. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุ การวิจัยในลักษณะนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่ามีตัวแปรอะไรบางเป็นสาเหตุส่งผลต่อความมีวินัยในตนเอง ดังตัวอย่างงานวิจัยของจิตตา นันทติกุล (2545) เรื่องการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : การวิเคราะห์กลุ่มพหุเป็นต้น

5. ประโยชน์ของการเข้าแถวหน้าเสาธง

1. ได้รับการปลูกฝังให้มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องทุกวัยของผู้เรียน
2. ได้รับข่าวสารที่ถือปฏิบัติร่วมกัน ข่าวจากงานต่างๆ เช่น งานวิชาการ งานกิจกรรม งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล งานวัดผลประเมินผล เป็นต้น
3. การแสดงออกของนักเรียนด้านการเป็นผู้นำ ด้านความคิดเห็น ความกล้าในสิ่งที่ถูกต้อง และ ที่ควรกระทำ เป็นการฝึกความเป็นผู้นำให้กับนักเรียน
4. ได้รับการอบรมคุณธรรม จริยธรรม เช่น ระเบียบว่าด้วยเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ แนวปฏิบัติของสถานศึกษานั้นๆ นอกจากนั้นยังมีเกี่ยวกับ ความสำนึกในหน้าที่ ความซื่อสัตย์ ความอดทนอดกลั้นและอดออม การสร้างวินัย การเสียสละ ความขยันหมั่นเพียร การทำความเคารพ ความกตัญญูกตเวทิตา การต่อต้านยาเสพติดให้โทษทุกชนิด และเรื่องอื่นๆ ที่คุณครูมอบให้ ซึ่งเป็นคุณธรรมที่นักเรียน นักศึกษาต้องรับฟังและนำไปปฏิบัติ
5. การเตรียมความพร้อมในกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละวัน

6. หลักธรรมที่เกี่ยวข้อง

คำว่า “อิทธิบาท” หากแปลตามคำจึงหมายความว่า วิธีทาง หรือ หลักการ ที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางหรือไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งมี 4 ประการ หรือเรียกว่า อิทธิบาท 4

อิทธิบาท ถือเป็นแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้ประสบความสำเร็จตามความประสงค์ 4 อย่าง ซึ่งเป็นหลักใกล้เคียงกับหลักการพึ่งตนเอง แต่แสดงให้เห็นว่าพึ่งตนเองอย่างไร ทำอย่างไรจึงจะสำเร็จ ซึ่งคำว่า อิทธิ นอกจากจะแปลว่า สำเร็จแล้ว ยังแปลว่า ฤทธิ์ของมนุษย์ที่แสดงได้ จะโดยวิธีทางวิทยาศาสตร์หรือจิตศาสตร์ก็ตาม ซึ่งต้องอาศัยหลักอิทธิบาท 4

พุทธทาสภิกขุ อธิบายว่า การทำงานแบบใด ๆ โดยไม่รู้สีกตัว มีระดับมากน้อยแตกต่างกัน คนที่ทำงานด้วยความพอใจ ขยันขันแข็ง เอาใจใส่ใคร่ครวญอยู่เสมอ นั้น เรียกว่า มีอิทธิบาท 4 ประการ มีการปฏิบัติ โดยไม่ได้ตั้งตัว ซึ่งอิทธิบาททั้ง 4 ประการนี้ ถ้าปฏิบัติได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็ตาม ย่อมที่จะประสบความสำเร็จดังประสงค์

อิทธิบาท 4

1. ฉันทะ (aspiration)

ฉันทะ แห่งอิทธิบาท 4 คือ ความพอใจ รักใคร่ เต็มใจ และฝักใฝ่ในงานอยู่เสมอ พุ่มพ่ความสามารถ และปรารถนาเพื่อที่จะทำงานนั้นให้ดีที่สุด ด้วยการรักในงานของตน ชอบในงานของตน งานในที่นี้หมายถึง สิ่งที่เราทำ ผู้ใดมีงานอะไรแล้วมีความรักใคร่พอใจในงานนั้น เรียกว่า มีฉันทะ คนที่ขาดฉันทะ ไม่พอใจในงานของตน มักจะทำงานด้วยความเหน็ดเหนื่อยใจ และชอบทิ้งงานให้จับจดและคั่งค้าง ความอยากหรือความฝักใฝ่ที่เกิดจากฉันทะนี้ มิได้มีความหมายเหมือนกับความอยากได้เพื่อให้ได้มาซึ่งการเสพสวาทแก่ตนในทุกสิ่งทุกอย่าง

หรือที่เรียกว่า ตัณหา เพราะความอยากที่เกิดจากฉันทะนั้น เป็นความอยากในทางสุจริตที่ต้องมีการทุ่มเทกำลัง ภาย และกำลังใจเพื่อให้สิ่งนั้นสำเร็จตามความมุ่งหมาย ภายใต้พื้นฐานของคุณธรรม และความดี

องค์ประกอบของฉันทะ

1. ความยินดีในสิ่งที่ทำ นั้นๆ
2. ความพอใจในสิ่งที่ทำ นั้นๆ
3. ความเต็มใจในขณะที่ทำสิ่งนั้นๆ
4. ความมีใจรักในขณะที่ทำสิ่งนั้นๆ
5. ความอยากหรือฝักใฝ่ที่จะทำสิ่งนั้นๆให้บรรลุถึงจุดหมาย

ทั้งนี้ ลักษณะของฉันทะที่เกิดขึ้นมาได้เพียงใช้สำหรับการกระทำในการทำงานเพียงอย่างเดียว แต่สามารถนำไปใช้เป็นหลักการดำเนินชีวิตในด้านอื่น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน ได้แก่

- ความยินดี และพอใจในฐานะทางครอบครัว
- ความยินดี และพอใจในทรัพย์สินที่ตนมี
- ความยินดี และพอใจในความสามารถของตน
- ความยินดี และพอใจในคู่ครองของตน
- ความยินดี และพอใจในตำแหน่ง และหน้าที่ของตนในสังคม
- ความยินดี และพอใจในศาสนาหรือลัทธิที่ตนนับถือ ฯลฯ

ฉันทะ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตภายใต้หลักธรรม คือ โยนิโสมนสิการ คือ การรู้จักคิด วิเคราะห์ หรือคิดในทางที่ถูก และเหมาะสมเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามจุดหมายที่ตั้งไว้ภายใต้สภาวะแห่งเหตุ และผล ดังนั้น เมื่อเกิดฉันทะ คือ ความพอใจหรือยินดีในสิ่งนั้นแล้ว ย่อมทำให้เป็นผู้ที่รู้จักใช้โยนิโสมนสิการ คือ การคิดวิเคราะห์หาแนวทางที่จะดำเนินต่อไป ซึ่งจะนำมาสู่การเกิดวิริยะ คือ ความเพียรในแนวทางนั้น ต่อไป

2. วิริยะ (exertion)

วิริยะ แห่งอริยบท 4 คือ ความเพียรพยายาม ความอดสาหัส และมานะบากบั่น ที่จะทำงานหรือทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ดีที่สุด ไม่ท้อถอยเมื่อเกิดอุปสรรค และความยากลำบากต่างๆ ด้วยการมองปัญหาหรืออุปสรรคที่ขัดขวางต่อการทำสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ท้าทาย และต้องเอาชนะให้สำเร็จ

วิริยะ เป็นความเพียรที่ประกอบความดี มีความขยันหมั่นเพียร ไม่ทอดธุระ เป็นเครื่องพยุลงความพอใจไม่ให้ท้อถอยในการทำงาน เพราะว่างานทุกชนิดมักจะง่ายตอนคิด แต่มักจะติดตอนทำจึงจำเป็นต้องใช้ความพยายามเรื่อยไปจนกว่าจะสำเร็จตามความพอใจที่ปลูกไว้

วิริยะ หรือ ความเพียรนี้ มีความจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานหรือการกระทำต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในขณะนั้น เพราะหากต้องการความสำเร็จตามจุดหมายที่ตั้งไว้ก็ต้องจำเป็นต้องมีความพยายามเป็นสำคัญ แต่ความพยายามนี้มิใช่หมายครอบคลุมถึง การปฏิบัติหรือการกระทำที่ไม่มีวันหยุด หรือ ไม่รู้ซึ่งพื้นฐานของตนเอง ที่มาจากหลักธรรมแห่งโยนิโสมนสิการ คือ การรู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุ และผลในคัมภีร์มงคลธรรม เช่นกัน

ประเภทของวิริยะ

1. สังวรปธาน หมายถึง เพียรระวัง คือ การกระทำสิ่งใดๆจะต้องรู้จักพึงระวังรอบคอบด้วยการรู้จักเหตุ และผล ไม่ตั้งอยู่ในความประมาทหรืออกุศลกรรมทั้งปวง
2. ปหานปธาน หมายถึง เพียรละ คือ การรู้จักละ ลด หรือหลีกเลี่ยงจากอกุศลกรรมทั้งปวงที่จะเป็นเหตุทำให้ การกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ประสบความสำเร็จ
3. ภวานาปธาน หมายถึง เพียรบำเพ็ญ คือ การรู้จักเพียรตั้งมั่น และอุทิศตนต่อการกระทำในสิ่งหนึ่งสิ่งใด อย่างสม่ำเสมอ
4. อนุรักขนาปธาน หมายถึง เพียรตามรักษาไว้ คือ รู้จักรักษาหรือทำให้ความเพียรในสิ่งนั้นๆคงอยู่กับตนเป็น นิจ

องค์ประกอบของวิริยะ

1. ความเพียรในการทำสิ่งนั้นๆในทางที่ถูกตามเหตุ และผล ภายใต้พื้นฐานตามหลักคุณงามความดี
2. การมีความกล้า และความแน่วแน่ที่จะทำในสิ่งนั้นๆ
3. การไม่ละทิ้งซึ่งการงานหรือสิ่งที่กำลังทำอยู่
4. การความอดสาหัส และอดทนต่อความยากลำบากอย่างเป็นนิจ

ทั้งนี้ ลักษณะของวิริยะที่เกิดขึ้น มิได้อยู่ในกรอบสำหรับการงานเท่านั้น แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นหลักการดำเนินชีวิตในด้านอื่นๆ ได้แก่

- ความเพียรในการเจริญธรรม การเจริญภavana หรือการรักษาศีล
- ความเพียรในการศึกษาเล่าเรียน ฯลฯ

ด้วยเหตุนี้ วิริยะจึงเป็นหลักที่มีความสำคัญอันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติในการงานหรือการกระทำต่อสิ่งใดๆ ภายใต้พื้นฐานของหลักการเหตุ และผลที่เกิดจากโยนิโสมนสิการ เพื่อบ่มให้สิ่งนั้น ๆ ดำเนินไปสู่จุดหมาย และสำเร็จตามที่ได้อ้างไว้ โดยมีความเพียรที่ดำเนินไปในลักษณะของการปฏิบัติตามหลักปธาน 4 ในข้างต้น

แต่ทั้งนี้ ความเพียรที่มีมากเกินไป มักจะทำให้เกิดความฟุ้งซ่าน ความไม่มีสติ ความเหน็ดเหนื่อย จนนำไปสู่การการเกิดอุปสรรค และปัญหาในสิ่งนั้น ส่งผลต่อความท้อแท้ตามมาได้ นอกจากนั้น หากมุ่งเพียรต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไป มักจะทำให้เกิดการลืมหืมที่จะกระทำต่อสิ่งอื่นได้ง่ายเช่นกัน

3. จิตตะ (thoughtfulness)

จิตตะ แห่งอิทธิบาท 4 คือ การเอาใจใส่ และให้ใจจดจ่ออยู่กับอยู่กับสิ่งที่ทำ มีสมาธิมั่นคงอยู่กับงาน ไม่ปล่อยปละละเลยในงานที่ทำ และทำงานด้วยความตั้งใจที่จะให้งานนั้นสำเร็จ แต่หากใครทำการสิ่งใดด้วยความเป็นคนประมาท ไม่เอาใจใส่กับงานที่ตนทำ ทำอะไรก็ซำๆ ขว้างๆ งานนั้นย่อมไม่สำเร็จตามเป้าประสงค์ หรือหากสำเร็จ แต่ก็เป็นความสำเร็จที่ไม่มีประสิทธิผลในงาน

ทั้งนี้ จิตตะ หมายถึง จิตใจ คือ ส่วนที่ทำหน้าที่รู้สำนึก รู้คิด ซึ่งความรู้ที่เกิดมาจากจิตนั้น เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน อดีตกาล หรือกำลังจะเกิดในอนาคต ล้วนเป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในจิต หรือที่ผ่านมาแล้วทั้งสิ้น

หมายถึง จิตสังขมความรู้ให้เกิดขึ้นในกาลทั้ง 3 นั่นเอง ส่วนจิตตะในที่นี่ หมายถึง สภาวะทางอารมณ์ที่สะท้อนมาจากจิต อาทิ ความเข้มแข็ง ความมั่นคง ความมุ่งมั่น และความจดจ่อ ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ทำอยู่นั้น

องค์ประกอบของจิตตะ

1. มีความสนใจในสิ่งที่ทำนั้นอย่างจริงจัง
2. การเอาใจใส่ในขณะที่กระทำสิ่งนั้น ๆ
3. การมีใจที่เป็นสมาธิในขณะที่กระทำสิ่งนั้น ๆ
4. การที่มีจิตมุ่งมั่น และแน่วแน่ในขณะที่กระทำสิ่งนั้น ๆ

ทั้งนี้ ลักษณะของจิตตะที่เกิดขึ้น มิได้อยู่ในกรอบสำหรับการทำงานเท่านั้น แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้านอื่นๆ ได้แก่

- การเอาใจใส่ และมุ่งมั่นในการเจริญธรรม
- การเอาใจใส่ และมุ่งมั่นในการศึกษาเล่าเรียน ฯลฯ

จิตตะ มีความสัมพันธ์กับสมาธิ คือ หมายถึง จิตเป็นเครื่องผลักดัน และควบคุมการเกิดของสมาธิ โดยสภาวะจิตที่มีความแน่วแน่ และจดจ่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภาวะที่เกิดขึ้นกับจิตนี้จึงเรียกว่า สมาธิ ซึ่งเป็นเครื่องเสริมประสิทธิภาพในการจะกระทำสิ่งใดๆให้ประสบความสำเร็จ เพราะจิตที่เป็นสมาธิแน่วแน่อยู่มากกับสิ่งที่กำลังทำ อยู่โดยไม่เกิดความฟุ้งซ่าน ย่อมทำให้งานประสบความสำเร็จได้ดี ไม่ผิดพลาด และมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

4. วิมังสา (investigation)

วิมังสา แห่งอิทธิบาท 4 คือ การสอบสวน ไตร่ตรอง และพิจารณาตรวจสอบในสิ่งที่กำลังทำนั้น ๆ รวมถึงการรู้จักค้นคว้า ทดลอง คิดค้น และรู้จักคิดแก้ไขปรับปรุงงาน ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำสิ่งใด ๆ ย่อมเกิดจากปัจจัยจากข้อนี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการใช้วิมังสา คือ การคิด วิเคราะห์ อย่างมีเหตุ และผล ย่อมทำให้เข้าใจต่อกระบวนการ วิธีการ และแนวทางในการดำเนินงานที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมถึงย่อมรู้จักแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ดี แต่หากไม่มีการใช้ปัญญาก่อนทำหรือขณะทำสิ่งใด ๆ แล้ว ย่อมนำมาซึ่งปัญหา และอุปสรรคในสิ่งนั้น ๆ ส่งผลต่อการท้อแท้ การทำสิ่งนั้นไม่สำเร็จ หรือหากสำเร็จก็อาจจะไม่เกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

องค์ประกอบของวิมังสา

1. การใช้ปัญญาคิด วิเคราะห์ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติหรือระหว่างปฏิบัติในสิ่งนั้น ๆ
3. การใช้ปัญญาคิดวิเคราะห์ในสิ่งนั้น ๆ ตามคันธรองคลองธรรม
2. การแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง และพัฒนาในสิ่งนั้น ๆ ด้วยปัญญา

ทั้งนี้ ลักษณะของวิมังสาที่เกิดขึ้น มิได้เหมาะสำหรับนำไปใช้ในการงานเท่านั้น แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันด้านอื่น ๆ ได้แก่

- การรู้จักคิด วิเคราะห์ในการเจริญธรรม
- การรู้จักคิด วิเคราะห์ในบทเรียน
- การรู้จักคิด วิเคราะห์ก่อนที่จะพูดหรือทำในสิ่งใด ๆ ฯลฯ

วิมังสา คือ การรู้จักคิด วิเคราะห์ ที่มักคู่กับคำว่า ปัญญา คือ ความรู้ หรือ ความรู้แจ้ง เป็นความรู้ ความเข้าใจ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเหตุ และผล รวมถึงองค์ประกอบ และพื้นฐานของสิ่งๆนั้น สามารถตัดสินใจ และบ่งชี้สิ่งนั้นได้เป็นมาอย่างไร มีลักษณะอย่างไร รวมถึงรู้แยกแยะสิ่งต่าง ๆ ว่าถูกผิด ดีชั่ว ดังนั้นแล้ว การมีปัญญาก็จะเป็นการรอบรู้ในทุก ๆ ด้าน และพึงใช้ปัญญาก่อนที่จะทำเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และลึกซึ้งก่อน เพื่อให้การนั้น ๆ ดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และไม่เกิดปัญหาอุปสรรค พร้อมทั้งประสิทธิภาพในสิ่งนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

ประโยชน์ของอิทธิบาท 4

1. ประโยชน์ของฉันทะ คือ ทำให้เป็นผู้มีความพอใจ และมีใจรักต่องาน ทำให้เกิดความรู้สึกเต็มใจในการทำงาน เกิดการทำงานด้วยความสุข ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายง่าย ไม่เกิดอาการท้อแท้ ช่วยให้งานดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดการสร้างสรรค์ในงาน
2. ประโยชน์ของวิริยะ คือ ทำให้เป็นคนมีเพียร และขยันในการทำงาน ไม่มีความเกียจคร้าน มุ่งมั่นที่จะทำงานให้เสร็จ ผู้ที่ขาดความขยัน ย่อมทำงานขาด ๆ เกิน ๆ หรือมักทำงานนั้นไม่สำเร็จ หรือหากสำเร็จก็สำเร็จล่าช้า และไม่มีประสิทธิภาพ
3. ประโยชน์ของจิตตะ คือ ทำให้เป็นคนมีความมุ่งมั่น และจดจ่อกับงานที่ทำ จิตมีความแน่วแน่ และมั่นคงต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยให้งานดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการ ทราบความเป็นไปของงานอยู่เสมอ
4. ประโยชน์ของวิมังสา คือ ทำให้เป็นผู้ที่รู้จักคิด วิเคราะห์ในงาน ช่วยทำให้ทราบ และเข้าใจในกระบวนการของงาน และหากเกิดปัญหาก็ย่อมเกิดแนวทางในการแก้ปัญหาได้โดยง่าย งานไม่ผิดพลาด และทำงานตามกรอบที่วางไว้ให้ประสบความสำเร็จ ถ้าขาดวิมังสาจะทำให้เป็นคนทำงานไม่มีหลักการ ทำงานไม่มีแนวทาง ไม่มีแบบแผน ซึ่งยากที่จะเกิดความสำเร็จได้โดยง่าย

ดังนั้น ฉันทะ และวิริยะ เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยให้บุคคลมีความมั่นใจในการที่จะเผชิญหน้ากับปัญหา และอุปสรรคในการทำงาน และมีจิตตะ และวิมังสา เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยในการเอาชนะปัญหา และอุปสรรคในการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

7.1 ความหมายของกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

นภคณ คำเรียง (2549) กล่าวว่า การใช้วิธีการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกคน และกิจกรรมกลุ่มทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตั้งใจ และมีความรับผิดชอบมากขึ้น อีกทั้งยังกระตุ้นให้เกิดความสามัคคี รู้จักแก้ปัญหา ร่วมกัน

การให้คำปรึกษาแบบ “เพื่อนช่วยเพื่อน” หมายถึง การให้ความช่วยเหลือทางด้านจิตใจ และเป็นรากฐานสำคัญในการสนับสนุนผู้รับคำปรึกษาให้ดำเนินชีวิตอย่างอิสระ โดยปฏิสัมพันธ์ที่จะ “ให้” และ “รับ” ความช่วยเหลือเท่าเทียมกันอย่างเพื่อน ได้มาฟังความรู้สึกและเล่าเรื่องราวของตนเอง เพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเข้มแข็ง สามารถดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ

7.2 รูปแบบกลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน

Miller, Barbetta and Heron (อ้างใน ประพนม ดอนแก้ว. 2550, หน้า 14) ได้กล่าวถึง รูปแบบกลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนไว้หลายรูปแบบดังนี้

1. การสอนโดยเพื่อนร่วมชั้น (Classwide-Peer Tutoring) เป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทั้งสองคนที่จับคู่กันมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนทั้งสองสลับ บทบาทเป็นทั้งนักเรียนผู้สอนที่คอยถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันนักเรียนผู้เรียน และนักเรียนผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ ที่ได้รับการสอน
2. การสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น (Cross-Age Peer Tutoring) เป็นการสอนที่มีการจับคู่ระหว่างผู้เรียนที่มีระดับอายุแตกต่างกัน โดยให้ผู้เรียนที่มีระดับอายุสูงกว่าทำหน้าที่เป็นผู้สอนและให้ความรู้ ซึ่งผู้เรียนทั้งสองคนไม่จำเป็นต้องมีความสามารถทางการเรียนที่แตกต่างกันมาก
3. การสอนโดยการจับคู่ (One-to-One Tutoring) เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูงกว่าเลือกจับคู่กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำกว่าด้วย ความสนใจของตนเอง แล้วทำหน้าที่สอนในเรื่องที่ตนมีความสนใจ มีความถนัดและมีทักษะที่ดี
4. การสอนโดยบุคคลทางบ้าน (Home-Based Tutoring) เป็นการสอนที่ ให้บุคคลที่บ้านของผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสอน ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาความรู้ความสามารถ แก่บุตรหลานของตนระหว่างที่บุตรหลานอยู่ที่บ้าน

7.3 ประโยชน์ของกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

1. เป็นการเรียนลัดวิธีการเรียน การทำงานต่าง ๆ ที่เราอาจจะเคยทราบมาก่อน สิ่งเหล่านี้จะมาจากประสบการณ์ เทคนิควิธีต่าง ๆ ของคู่เพื่อนช่วยเพื่อนหรือทีมเพื่อนช่วยเพื่อน
2. เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ มุมมองความคิดต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อช่วยกันพัฒนาความรู้เดิมที่มีอยู่ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
3. สร้างความสัมพันธ์และความสามัคคี เพราะกระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อนต้องเกิดจากการทำงานเป็นคู่หรือเป็นทีม ดังนั้นการมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกันย่อมทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดีตามมา

8. งานวิจัยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม พื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม พื้นฐาน 8 ประการ โดยได้ค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 92.91 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ที่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการทดลอง เน้นกระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่ม รู้จักแบ่งงานกันทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ร่วมมือกันทำงาน แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการทำงานเสร็จทันเวลา ทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีความเป็นประชาธิปไตย มีความสามัคคีในหมู่คณะ ทำงานได้จนสำเร็จ ผู้เรียนจึงเกิดพฤติกรรมอันพึงประสงค์ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูผู้สอนยังได้ทำข้อตกลงร่วมกันในการร่วมกันกับผู้เรียนเป็นเบื้องต้นในการจัดการเรียนรู้อาจารย์ครั้งนี้ โดยการสอดแทรกพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม พื้นฐาน 8 ประการ อันได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคีและมีน้ำใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมดังกล่าวลงไปในการจัดการเรียนรู้ตามลำดับของการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามขั้นตอนแบบกิจกรรมกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสาธิตหรือยกตัวอย่าง ขั้นฝึกหัด ขั้นสรุป และตรวจสอบและขั้นฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ให้นักเรียนเกิดการตระหนักและนำไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังกล่าวและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป (อติกันต์ ภูดีทิพย์, 2552)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการคุณธรรมเรื่อง เข้าแถวดี...มีความพร้อม ในครั้งนี้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนหนองแขงวิทยา คณะผู้จัดทำได้มีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ปีการศึกษา 2565 ร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาการมาโรงเรียนสายและมาเข้าแถวหน้าเสาธงไม่ทันตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด

2. จัดทำแนวปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกัน เพื่อแก้ปัญหา
3. สำรวจและบันทึกการมาเข้าแถวหน้าเสาธง
4. สรุปและประเมินผล โดยใช้เครื่องมือประเมิน คือ แบบบันทึกการมาเข้าแถวหน้าเสาธง
5. เสนอแนะ ปรับปรุง แก้ไข
6. จัดทำรูปเล่ม
7. จัดทำบอร์ดโครงการ
8. นำเสนอโครงการ

2. ตัวชี้วัด

1. นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีวินัยในตนเองมากขึ้น
2. ผลการบันทึกการมาเข้าแถวหน้าเสาธง ในแต่ละสัปดาห์เกิดการพัฒนาดังผลลัพธ์ในระดับร้อยละ 100

3. วิธีการวัดและประเมินผล

1. สำรวจการเข้าแถวหน้าเสาธง
2. แบบบันทึกการเข้าแถวหน้าเสาธง

4. ช่วงระยะเวลาการประเมิน

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ระหว่างวันที่ 17 พฤษภาคม – 22 กรกฎาคม พ.ศ.2565

แบบบันทึกการเข้าแถว ห้อง ม.5/2 โรงเรียนหนองแขวงวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

สัปดาห์ที่ เดือนพ.ศ.2565

ที่	ชื่อ - นามสกุล	วันจันทร์			วันอังคาร			วันพุธ			วันพฤหัสบดี			วันศุกร์			รวม
		มา	สาย	คะแนน	มา	สาย	คะแนน	มา	สาย	คะแนน	มา	สาย	คะแนน	มา	สาย	คะแนน	
1	นายชัยยุทธ																
2	นายโชคทวี																
3	นายฐิติวิมล																
4	นายวรรณศักดิ์																
5	นายศราวุธ																
6	นางสาวจุฑามณี																
7	นางสาวชนัญธิดา																
8	นางสาวฐิติภา																
9	นางสาวอินชนก																
10	นางสาวทิภาโส																
11	นางสาวรุ่งทิรา																
12	นางสาววิภา																
13	นางสาวศศิพร																
14	นางสาวศิริวรรณ																
15	นางสาวสณิณี																
16	นายอรรถพร																
17	นางสาวณัฏฐิศา																
18	นายธนภัทร์																
ลงชื่อครูที่ปรึกษา																	

เกณฑ์การให้คะแนน

ที่	เรื่อง	คะแนน
1	มาก่อน-ตรงเวลาเรียกเข้าแถว	1
2	กระตือรือร้นในการมาเข้าแถว	1
3	ให้ความร่วมมือในกิจกรรมหน้าเสาธง เช่น ร้องเพลงชาติ สวดมนต์ไหว้พระ เป็นต้น	1
4	เข้าแถวเป็นระเบียบ เว้นระยะห่างได้เหมาะสม	1
5	เดินแถวเข้าห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบ ไม่เดินแตกแถว	1

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานโครงการคุณธรรมเรื่อง เข้าแถวดี.....มีความพร้อม ในครั้งนี้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนหนองแขงวิทยา เริ่มจากการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาของการมาโรงเรียนสายและมาเข้าแถวหน้าเสาธงไม่ทันตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งได้มีวิธีการดำเนินงานโดยการจัดทำแนวปฏิบัติและข้อตกลงร่วมกัน เช่น สร้างแบบประเมินการเข้าแถว ตรวจสอบการทำงานโดยมีตัวแทนนักเรียนคอยกำกับติดตามและรายงานผลทุกวัน และสรุปผลรายสัปดาห์ ผลปรากฏว่านักเรียนทุกคนมีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้นซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการคุณธรรม “เข้าแถวดี...มีความพร้อม” มีวินัยในตนเองมากขึ้น
 2. นักเรียนเกิดความตระหนักในการมาเข้าแถวหน้าเสาธง
 3. ผลการบันทึกการเข้าแถวหน้าเสาธง นักเรียนมาเข้าแถวหน้าเสาธงทันตามเวลาที่กำหนดมากขึ้น
- ดังตาราง

ตารางที่ 1

แบบสรุปละคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง ห้อง ม.5/2 โรงเรียนหนองแขงวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

สัปดาห์ที่ 1-2

ที่	ชื่อ - นามสกุล	สัปดาห์ที่ 1 17-20 พ.ค. 65 (คะแนน) 20	สัปดาห์ที่ 2 (คะแนน) 23-27 พ.ค. 65 25	รวม (คะแนน) 45	ร้อยละ	ลำดับที่
1	นายชัยยุทธ คิมยะราช	18	25	43	95.56	3
2	นายโชคทวี อองตัน	19	25	44	97.78	2
3	นายฐิติวัศส์ ยูลชัย	17	20	37	82.22	
4	นายวรรณศักดิ์ สมบูรณ์	16	15	31	68.89	
5	นายศราวุธ ทารมนตรี	20	15	35	77.78	
6	นางสาวจุฑาภรณ์ แท่นประมูล	13	15	28	62.22	
7	นางสาวชนัญธิดา โยทานัน	12	12.5	24.5	54.44	
8	นางสาวฐิติภา บัวจันทร์	20	25	45	100.00	1
9	นางสาวธัญชนก ไกรษรวงค์	20	15	35	77.78	
10	นางสาวฟ้าใส สุพร	15	10	25	55.56	
11	นางสาวรุ่งทิวา คิมยะราช	20	20	40	88.89	
12	นางสาววริษา ยาสาไชย	14	15	29	64.44	
13	นางสาวศศิพร ไตรบุตร	20	25	45	100.00	1
14	นางสาวศิริวรรณ รัตนลุน	20	25	45	100.00	1
15	นางสาวสามินี จากฝา	10	5	15	33.33	
16	นายอรรถพร แก้วบัวระพา	19	25	44	97.78	2
17	นางสาวบัณฑิตา วงศ์เสนา	18	25	43	95.56	3
18	นายธนภัทร์ ราชพัฒน์	20	25	45	100.00	1
รวม				653.5	80.68	

จากตารางที่ 1 แบบสรุปละคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 วันที่ 17-27 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 พบว่า นางสาวฐิติภา บัวจันทร์ นางสาวศศิพร ไตรบุตร, นางสาวศิริวรรณ รัตนลุน และนายธนภัทร์ ราชพัฒน์ มีคะแนนสูงสุด คือ 45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ นายโชคทวี อองตัน และนายอรรถพร แก้วบัวระพา คะแนน 44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.78 และลำดับที่ 3 นายชัยยุทธ คิมยะราชและนางสาวบัณฑิตา วงศ์เสนา คะแนน 43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.56 ในภาพรวมมีคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง 653.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.68

ตารางที่ 2

แบบสรุปละคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง ห้อง ม.5/2 โรงเรียนหนองแขงวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

สัปดาห์ที่ 3-4

ที่	ชื่อ - นามสกุล	สัปดาห์ที่ 3 30 พ.ค. - 3 มิ.ย. 65 (คะแนน) 20	สัปดาห์ที่ 4 6-10 มิ.ย. 65 (คะแนน) 25	รวม (คะแนน) 45	ร้อยละ	ลำดับที่
1	นายชัยยุทธ คิมยะราช	13	18	31	68.89	
2	นายโชคทวี อองตัน	15	23	38	84.44	
3	นายฐิติวัสถ์ ยุบลชัย	14	25	39	86.67	
4	นายวรรณศักดิ์ สมบูรณ์	14	22	36	80.00	
5	นายศราวุธ ทารมนตรี	20	24	44	97.78	2
6	นางสาวจุฑาภรณ์ แท่นประมูล	10	22	32	71.11	
7	นางสาวชนัญธิดา โยทานัน	9	25	34	75.56	
8	นางสาวฐิติภา บัวพันธ์	20	22	42	93.33	
9	นางสาวอณัญชนก ไกรชรวงค์	20	23	43	95.56	3
10	นางสาวฟ้าใส สุพร	9	23	32	71.11	
11	นางสาวรุ่งทิวา คิมยะราช	20	24	44	97.78	2
12	นางสาววิภา ยาสาไซ	4	23	27	60.00	
13	นางสาวศศิพร ไตรบุตร	20	25	45	100.00	1
14	นางสาวศิริวรรณ รัตนลุน	20	25	45	100.00	1
15	นางสาวสามินี จากฝา	10	22	32	71.11	
16	นายอรรถพร แก้วบัวระพา	20	24	44	97.78	2
17	นางสาวบัณฑิตา วงศ์เสนา	15	25	40	88.89	
18	นายธนภัทร์ ราชพัฒน์	20	25	45	100.00	1
รวม				693	85.56	

จากตารางที่ 2 แบบสรุปละคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 วันที่ 30 พฤษภาคม - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2565 พบว่า นางสาวศศิพร ไตรบุตร นางสาวศิริวรรณ รัตนลุน และนายธนภัทร์ ราชพัฒน์ มีคะแนนสูงสุด คือ 45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ นายศราวุธ ทารมนตรี นางสาวรุ่งทิวา คิมยะราชและนายอรรถพร แก้วบัวระพา คะแนน 44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.78 และลำดับที่ 3 นางสาวอณัญชนก ไกรชรวงค์ คะแนน 43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.56 ในภาพรวมมีคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง 693 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.56

ตารางที่ 3

แบบสรุปคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง ห้อง ม.5/2 โรงเรียนหนองแขงวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

สัปดาห์ที่ 5-6

ที่	ชื่อ - นามสกุล	สัปดาห์ที่ 5 13 - 17 มิ.ย. 65 (คะแนน) 25	สัปดาห์ที่ 6 20 - 24 มิ.ย. 65 (คะแนน) 25	รวม (คะแนน)	ร้อยละ	ลำดับที่
1	นายชัยยุทธ คิมยะราช	20	22	42	84.00	
2	นายโชคทวี อองตัน	25	23	48	96.00	2
3	นายฐิติวัธน์ ยุกุลชัย	25	25	50	100.00	1
4	นายวรรณศักดิ์ สมบูรณ์	20	19	39	78.00	
5	นายศราวุธ ทารมนตรี	22.5	25	47.5	95.00	3
6	นางสาวจุฑาภรณ์ แท่นประมูล	19	25	44	88.00	
7	นางสาวชนัญธิดา โยทานัน	19	21	40	80.00	
8	นางสาวฐิติภา บัวจันทร์	22	22	44	88.00	
9	นางสาวอณนชนก ไกรษรวงค์	19	18	37	74.00	
10	นางสาวฟ้าใส สุพร	19	22	41	82.00	
11	นางสาวรุ่งทิวา คิมยะราช	19	18	37	74.00	
12	นางสาววิริษา ยาสาไชย	19	17	36	72.00	
13	นางสาวศศิพร ไตรบุตร	21	25	46	92.00	
14	นางสาวศิริวรรณ รัตนลุน	25	25	50	100.00	1
15	นางสาวสามินี จากฝา	25	19	44	88.00	
16	นายอรรถพร แก้วบัวระพา	22	19	41	82.00	
17	นางสาวบัณฑิตา วงศ์เสนา	19	21	40	80.00	
18	นายธนภัทร์ ราชพัฒน์	25	25	50	100.00	1
รวม				776.5	86.28	

จากตารางที่ 3 แบบสรุปคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 วันที่ 13 - 24 มิถุนายน พ.ศ. 2565 พบว่า นายฐิติวัธน์ ยุกุลชัย, นางสาวศิริวรรณ รัตนลุนและนายธนภัทร์ ราชพัฒน์ มีคะแนนสูงสุด คือ 45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ นายโชคทวี อองตัน คะแนน 48 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96 และลำดับที่ 3 นายศราวุธ ทารมนตรี คะแนน 47.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95 ในภาพรวมมีคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง 776.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.28

ตารางที่ 4

แบบสรุปละคะแนนการเข้าแถว ห้อง ม.5/2 โรงเรียนหนองแขวงวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

สัปดาห์ที่ 7-8

ที่	ชื่อ - นามสกุล	สัปดาห์ที่ 7 27 มิ.ย. - 1 ก.ค. 65 (คะแนน) 20	สัปดาห์ที่ 8 4 - 8 ก.ค. 65 (คะแนน) 25	รวม (คะแนน) 45	ร้อยละ	ลำดับที่
1	นายชัยยุทธ คิมยะราช	18	24	42	93.33	3
2	นายโชคทวี อองตัน	20	25	45	100.00	1
3	นายฐิติวัธน์ ยุกุลชัย	20	25	45	100.00	1
4	นายวรรณศักดิ์ สมบูรณ์	16	23	39	86.67	
5	นายศราวุธ ทารมนตรี	20	25	45	100.00	1
6	นางสาวจุฑาภรณ์ แท่นประมูล	20	25	45	100.00	1
7	นางสาวชนัญธิดา โยทานัน	17	23	40	88.89	
8	นางสาวฐิติภา บัวจันทร์	20	25	45	100.00	1
9	นางสาวอัมมยชนก ไกรษรวงค์	16	25	41	91.11	
10	นางสาวฟ้าใส สุพร	15	25	40	88.89	
11	นางสาวรุ่งทิวา คิมยะราช	18	25	43	95.56	2
12	นางสาววิภา ยาสาไชย	17	25	42	93.33	3
13	นางสาวศศิพร ไตรบุตร	20	25	45	100.00	1
14	นางสาวศิริวรรณ รัตนลุน	20	25	45	100.00	1
15	นางสาวสามินี จากฝา	18	25	43	95.56	2
16	นายอรรถพร แก้วบัวระพา	17	25	42	93.33	3
17	นางสาวบัณฑิตา วงศ์เสนา	20	25	45	100.00	1
18	นายธนภัทร์ ราชพัฒน์	20	25	45	100.00	1
ลงชื่อครูที่ปรึกษา				777	95.93	

จากตารางที่ 4 แบบสรุปละคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 วันที่ 27 มิถุนายน - 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนสูงสุดมีจำนวน 9 คน โดยคะแนนสูงสุด คือ 45 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คะแนน 43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.56 มีจำนวน 2 คน และลำดับที่ 3 จำนวน 3 คน คะแนน 42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.33 ในภาพรวมมีคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง 777 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.93

ตารางที่ 5

แบบสรุปคะแนนการเข้าแถว ห้อง ม.5/2 โรงเรียนหนองแขวงวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

สัปดาห์ที่ 9-10

ที่	ชื่อ - นามสกุล	สัปดาห์ที่ 9 11 - 15 ก.ค. 65 (คะแนน) 10	สัปดาห์ที่ 10 18 - 22 ก.ค. 65 (คะแนน) 25	รวม (คะแนน) 35	ร้อยละ	ลำดับที่
1	นายชัยยุทธ คิมยะราช	10	25	35	100	
2	นายโชคทวี อองตัน	10	25	35	100	
3	นายฐิติวัศส์ ยูลชัย	10	25	35	100	
4	นายวรรณศักดิ์ สมบูรณ์	10	25	35	100	
5	นายศราวุธ ทารมนตรี	10	25	35	100	
6	นางสาวจุฑาภรณ์ แท่นประมูล	10	25	35	100	
7	นางสาวชนัญธิดา โยทานัน	10	25	35	100	
8	นางสาวฐิติภา บัวพันธ์	10	25	35	100	
9	นางสาวธันยชนก ไกรขรรค์	10	25	35	100	
10	นางสาวฟ้าใส สุพร	10	25	35	100	
11	นางสาวรุ่งทิวา คิมยะราช	10	25	35	100	
12	นางสาววิภา ยาสาไชย	10	25	35	100	
13	นางสาวศศิพร ไตรบุตร	10	25	35	100	
14	นางสาวศิริวรรณ รัตนสุน	10	25	35	100	
15	นางสาวสามินี จากฝา	10	25	35	100	
16	นายอรรถพร แก้วบัวระพา	10	25	35	100	
17	นางสาวบัณฑิตา วงศ์เสนา	10	25	35	100	
18	นายธนภัทร์ ราชพัฒน์	10	25	35	100	
รวม				630	100	

จากตารางที่ 5 แบบสรุปคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 วันที่ 11 - 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 พบว่า นักเรียนทุกคนเข้าแถวหน้าเสาธงทันเวลาที่โรงเรียนกำหนด โดยมีคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง 630 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 8

แบบสรุปคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธง ห้อง ม.5/2 โรงเรียนหนองแขงวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

เมื่อสิ้นสุดโครงการ เดือน 17 พ.ค. 65 - 22 ก.ค.65

สัปดาห์	คะแนน	ร้อยละ	ลำดับที่
1-2	653.5	80.68	
3-4	693	85.56	
5-6	776.5	86.28	3
7-8	777	95.93	2
9-10	630	100	1

จากตารางที่ 6 แบบสรุปคะแนนการเข้าแถวหน้าเสาธงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 เมื่อสิ้นสุดโครงการพบว่า สัปดาห์ที่ 1-2 นักเรียนมาเข้าแถวได้ตรงต่อเวลา ร้อยละ 80.68 สัปดาห์ที่ 3-4 นักเรียนมาเข้าแถวได้ตรงต่อเวลา ร้อยละ 85.56 สัปดาห์ที่ 5-6 นักเรียนมาเข้าแถวได้ตรงต่อเวลา ร้อยละ 86.28 สัปดาห์ที่ 7-8 นักเรียนมาเข้าแถวได้ตรงต่อเวลา ร้อยละ 95.93 และสัปดาห์ที่ 9-10 นักเรียนทุกคน มาเข้าแถวได้ตรงต่อเวลา ร้อยละ 100 ซึ่งแสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ทุกคน มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในด้านมีวินัย เกิดวินัยในตนเองมากขึ้น เกิดความตระหนักในการมาเข้าแถวหน้าเสาธงให้ทันตามเวลาที่กำหนด และทราบถึงประโยชน์ของการมาเข้าแถวหน้าเสาธง

บทที่ 5

สรุปผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานโครงการคุณธรรมเรื่อง เข้าแถวดี...มีความพร้อม ในครั้งนี้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนหนองแขงวิทยา เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาปัญหาเรื่องการมาโรงเรียนสายและเข้าแถวหน้าเสาธงไม่ทันตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด โดยสรุปผล ดังนี้

1. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการคุณธรรม “เข้าแถวดี...มีความพร้อม” และมีวินัยในตนเองมากขึ้น
2. ผลการตรวจความสะอาดในเขตรับผิดชอบพื้นที่ 5 ส มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น

สรุปผลการดำเนินงาน

1. การเข้าแถวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 สัปดาห์ที่ 1-2 ระหว่างวันที่ 17-27 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 ภาพรวมมีคะแนนการการเข้าแถวหน้าเสาธง 653.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.68
2. การเข้าแถวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 สัปดาห์ที่ 3-4 ระหว่างวันที่ 30 พฤษภาคม - 10 มิถุนายนพ.ศ. 2565 ภาพรวมมีคะแนนการการเข้าแถวหน้าเสาธง 693 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85.56
3. การเข้าแถวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 สัปดาห์ที่ 5-6 ระหว่างวันที่ 13 - 24 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ภาพรวมมีคะแนนการการเข้าแถวหน้าเสาธง 776.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.28
4. การเข้าแถวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 สัปดาห์ที่ 7-8 ระหว่างวันที่ 27 มิถุนายน – 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 ภาพรวมมีคะแนนการการเข้าแถวหน้าเสาธง 777 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.93
5. การเข้าแถวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 สัปดาห์ที่ 7-8 ระหว่างวันที่ วันที่ 11 – 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2565 ภาพรวมมีคะแนนการการเข้าแถวหน้าเสาธง 630 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักและมีคุณธรรมความมีวินัยในชีวิตประจำวัน
2. ควรมีการบูรณาการกับคุณธรรมในด้านอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

บรรณานุกรม

- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. (2557). พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร แก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ 12 กรกฎาคม 2526. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.dmcr.go.th/detailAll/2426/pc/23>
- นภคณ คำเรียง. (2549). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5. สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2565. จาก <http://mis.sct.ac.th>
- บุญชม ศรีสะอาด. “วินัยในตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง”. วารสารการวัดผลการศึกษา. 17 (กรกฎาคม 2555): 3-9
- เบญญาภา หลวงราช. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. จาก <http://ithesisir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1434/1/56260315.pdf>
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542. (2542). ความมีวินัย. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/2317>
- เพื่อนช่วยเพื่อน. (2559). ประโยชน์ของ “เพื่อนช่วยเพื่อน” . สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2565. จาก, http://friendpa.blogspot.com/2016/04/blog-post_24.html
- รักการอ่าน. (2562). อิทธิบาท 4. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.u-thong.ac.th>
- สุเมธ พรหมสีดา. (2557). กิจกรรมหน้าเสาธงมีประโยชน์อย่างไร. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2565, จาก http://phimannataw.blogspot.com/p/blog-page_72.html
- อดิศักดิ์ ภูติพิทย. (2552). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม พื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2565. จาก, <http://thesis.swu.ac.th>

ภาคผนวก

